Шымкент қаласы білім басқармасы
«№ 136 жалпы орта білім беретін мектебі»
шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны

Государственное коммунальное предприятие на праве хозяйственного ведения
«Общеобразовательная средняя школа № 136»
управления образования города Шымкент

Шымкент қаласы, Абай ауданы, Самал-3 мөлтек ауданы, 2083А ғимарат. БИН: 201140024738. Тел: 8 (7252) 27-40-45.

БҰЙРЫҚ № 220/5
2024 жылғы 18 қыркүйек
Шымкент қаласы

ПРИКАЗ № 220/5
18 сентябрь 2024 год
город Шымкент

«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубын құру туралы

Мектепте сыбайлас жемқорлықтың алдын-алу мақсатында
БҰЙЫРАМЫН:

Мектепте тәрбие жұмысын ұйымдастыруға жәрдемдесетін және қатысатын «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубы құрылсын.

1. 5-9 сынып, 10-11 сыныптарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы тәрбиелік іс-шаралар ұйымдастыруды қамтитын тәрбие жұмысын жүргізу тәртібі енгізілсін.
2. «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының ережесін, жоспарын құру жауапкершілігі ДТЖЖО Б.А.Ибрагимов, М.С.Умбетоваға жүктелсін.
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған тәрбие жұмысының күнтізбедік іс-шаралар өткізудің, қоғамдық ұйымдармен, сыбайлас жемқорлыққа қарсы уәкілетті орган және өзге де органдармен өзара әрекеттестік іс-шаралар жоспары жасақталып бекітілсін.
4. «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубтары төмендегі бағытта секциялар арқылы жұмыс жүргізілуі қамтамасыз етілсін
   а) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім
   ә) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық
   б) Мәдени- бұқаралық, іс-шаралар
5. Осы бұйрықтың орындалуын Б.А.Ибрагимов пен М.С.Умбетоваға жүктелсін.

Мектеп директоры: Л.Н.Мырзакасымова

Шымкент қаласы білім басқармасы
«№ 136 жалпы орта білім беретін мектебі»
шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны

Государственное коммунальное предприятие на праве хозяйственного ведения
«Общеобразовательная средняя школа № 136»
управления образования города Шымкент

Шымкент қаласы, Абай ауданы, Самал-3 мөлтек ауданы, 2083А ғимарат. БИН: 201140024738. Тел: 8 (7252) 27-40-45.

БҰЙРЫҚ №203/1
2024 жылғы 01 қыркүйек
Шымкент қаласы

ПРИКАЗ №203/1
01 сентябрь 2024 год
город Шымкент

Мектепте ақша жинамау және «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер» туралы

Шымкент қаласы білім басқармасының 2023 жылғы 20 тамыз күнгі №356 н/қ санды хатына сәйкес және «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V ҚРЗ Заңын орындау мақсатында және Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 2 ақпандағы №802 Жарлығымен бекітілген ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының 2022–2026 жылдарға арналған тұжырымдамасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспарының 1-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңын және ҚР «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі» Шымкент қаласы бойынша департаментімен бірлесіп «Жастар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру» бойынша кешенді жоспарына сәйкес білім беру ұйымдарында арнайы іс-шаралар жоспары бекітіліп, тапсырмалар мерзімінде орындалуы жүзеге асырылып, орындалуы тиісті құжаттармен рәсімделіп, әлеуметтік желілерде кеңінен жариялансын.
2. Білім беру ұйымдарында қоғамдық ұйымдар мен педагог қызметкерлердің қатысуымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама бойынша тоқсан сайын семинарлар өткізілсін.
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы сананы қалыптастыру бойынша білім беру ұйымдары арасында тәжірибе алмасу бойынша диалог алаңдары тоқсан сайын ұйымдастырылсын.
4. Ата-аналар жиналысын өткізу барысында заңсыз ақшалай қаражат жиналудың алдын алу мақсатында тоқсан сайын қатаң түрде ескере отырып, жиналыстар өткізілсін.

5. Білім беру ұйымдарында заңсыз алымдарға тыйым салу туралы жаңа оқу жылы басында бұйрықтар қабылдансын.
6. Білім беру ұйымдарында сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпараттық стендтер жаңарту жұмыстары жүргізілсін.
7. Білім беру ұйымдарында оқушыларға ерікті клубтары мен «SANALY urpaq» студенттік клубтарының қызметтері жандандырылсын.
8. Білім беру ұйымдарында әр жылы қараша–желтоқсан айларында сыбайлас жемқорлыққа тәуекелдеріне ішкі талдау жұмыстары жүргізілсін.
9. Білім басқармасы басшысының қатысуымен өткізілген БАҚ және ...
10. Білім беру ұйымдарының ресми интернет-ресурстарының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» бөлімін өзектендіру жұмысы жандандырылсын.
11. Білім беру ұйымдарында мемлекеттік сатып алу порталының тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бағасын көтеру мәніне тоқсан сайын мониторинг жасалсын.
12. Жоғары сынып оқушылары TEDx форматында әр түрлі салаларда жетістікке жеткен спикерлерді шақыра отырып кездесулер ұйымдастырылсын.
13. Білім беру ұйымдарында қамқоршылық кеңестің жұмыстары қағида талаптарына сәйкес жүргізілсін.
14. Орта білім беру ұйымдары басшылары ата-аналар мен қамқоршылық кеңес мүшелері алдында тоқсанына бір рет есептік кездесулер өткізсін.
15. Парасаттылық пен Академиялық адалдық мәселелеріне арналған «Адалдық сағаты» бірыңғай сағаты ай сайын ұйымдастырылсын.
16. Республика күніне арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыпта оқушылар арасында «Дебат» пікірталас турнирлері ұйымдастырылсын.
17. Орта білім беру ұйымдарында жас көшбасшылар мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы шеберлік сыныптары өткізілсін.
18. Зейнеткер жасына таяған қызметкерлерді жас мамандармен алмастыру және негізгі лауазымына қоса атқаратын қызметкерлердің заң талаптарына сәйкестігі қадағалансын.
22. Білім беру ұйымдарында кез келген іс-шаралар ұйымдастыруға, мекеме басшылығына, педагогтарға сыйлықтар алуға жол бермеу және де мекемеге қажетті кеңсе заттары мен шаруашылық заттарын сатып алу, тағы басқа мақсатта (оқу кабинеттерін жабдықтау, сыныпқа гүл, кабинетті гигиеналық құрал-жабдықтар) түрлі себептермен кез келген мерекелік іс-шараларға ақшалай және заттай жинауға қатаң тыйым салынсын.
23. ҚР Білім және ғылым министрлігінің 21.02.2012 жылғы «Мемлекеттік білім беру ұйымдарының бірінші басшыларын мен педагогтерін лауазымға тағайындау, лауазымнан босату қағидалары туралы» №57 Бұйрығының талаптарын қатаң сақтай отырып, педагогтерді жұмысқа қабылдауда конкурс тәртібімен ашық жүргізу, педагогтарға жүктемелерді үлестіріп және

педагогтарға сағат бөлу барысында 1 ставкадан кем емес ашықтық жұмыстары жүргізілсін.
24. Білім беру мекемелерінде педагог қызметкерлердің біліктілігін көтеру мақсатында аттестаттаудан өткізу және марапаттауға (педагогикалық кеңес шешімі және кәсіподақ комитетінің ұсынысы негізінде) байланысты сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу қатаң қадағалансын.
25. Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының ережесіне сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы бұрыштар жасақталып, мекеменің көбірек көрінетін жеріне арнайы тақталар ілініп, сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу туралы плакаттар, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің тәулік бойы жұмыс істейтін 1424 Call-орталығы, ҚР Бас прокуратурасының 115 Call-орталығы, Шымкент қаласы білім басқармасының 39-49-26 Call-орталығының нөмірі көрсетілген хабарламалар орналастырылсын. Мекеменің арнайы әлеуметтік (Facebook, Instagram) желілерінде бейнероликтер мен сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бағытындағы материалдар тұрақты түрде жарияланып, мекеменің штаттық кестесіне сәйкес барлық қызметкерлер туралы мәлімет жаңартылып отыратындығы басшылыққа алансын.
26. Осы бұйрықтың талаптарын орындау және жүзеге асыру білім беру ұйымдарының бірінші басшыларына міндеттелсін.
27. Осы бұйрықтың орындалуын мектеп директорларының жауапты орынбасарлары М.Есмурзаеваға, Б.Ибрагимовке, А.Ешенбаеваға, П.Садыбековаға, А.Манакбаеваға, А.Тасибековаға, Б.Агмановқа жүктелсін.
28. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау білім басқармасы тарапынан жүзеге асырылсын.

Мектеп директоры Л.Н.Мырзакасымова

Шымкент қаласы білім басқармасы **«№ 136 жалпы орта білім беретін мектебі»** шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны

Государственное коммунальное предприятие на праве хозяйственного ведения **«Общеобразовательная средняя школа № 136»** управления образования города Шымкент

Шымкент қаласы, Абай ауданы, Самал-3 мөлтек ауданы, 2083А ғимарат. БИН: 201140024738. Тел: 8 (7252) 27-40-45.

БҰЙРЫҚ № 204/1
2024 жылғы 01 қыркүйек
Шымкент қаласы

ПРИКАЗ № 204/1
01 сентябрь 2024 год
город Шымкент

Мектепте сенім жәшігінің жұмысын ұйымдастыру туралы

Мектеп оқушылары арасында құқықбұзушылықты болдырмау және оқушылар арасындағы зорлық-зомбылықтың алдын алумақсатында **БҰЙЫРАМЫН:**

1.Оқушылар арасында құқықбұзушылық пен зорлық-зомбылықтың алдын алу мақсатында «Сенім жәшігінің» жұмысы жүйелі түрде ,комиссия мүшелерімен бірлесе отырып жүргізілсін. «Сенім телефоны» жұмысын ұйымдастыру жөнінде комиссия мүшелері құрылсын.
2. «Сенім жәшігі» жұмыстарын ұйымдастыру жөнінде комиссия мүшелері құрылсын.
3.Комиссия мүшелеріне ДТЖЖО Б.А.Ибрагимов, П.И.Садыбекова педагог-психолог А.Базарбаева, А.Жоланова, әлеуметтік-педагог Ж.Естаева бекітілсін.

4.Сенім жәшігіне түскен арыз-шағымдар мен ұсыныстар уақытында қаралсын.
5.Осы бұйрықтың орындалуын өзіме қалдырамын.

Мектеп директоры Л.Н.Мырзакасымова

Шымкент қаласы білім басқармасы
«№ 136 жалпы орта білім беретін мектебі»
шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны

Государственное коммунальное предприятие на праве хозяйственного ведения
«Общеобразовательная средняя школа № 136»
управления образования города Шымкент

Шымкент қаласы, Абай ауданы, Самал-3 мөлтек ауданы, 2083А ғимарат. БИН: 201140024738. Тел: 8 (7252) 27-40-45.

БҰЙРЫҚ № 220/5
2024 жылғы 18 қыркүйек
Шымкент қаласы

ПРИКАЗ № 220/5
18 сентябрь 2024 год
город Шымкент

«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубын құру туралы

Мектепте сыбайлас жемқорлықтың алдын-алу мақсатында
БҰЙЫРАМЫН:

Мектепте тәрбие жұмысын ұйымдастыруға жәрдемдесетін және қатысатын «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубы құрылсын.

1. 5-9 сынып, 10-11 сыныптарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы тәрбиелік іс-шаралар ұйымдастыруды қамтитын тәрбие жұмысын жүргізу тәртібі енгізілсін.

2. «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының ережесін, жоспарын құру жауапкершілігі ДТЖЖО Б.А.Ибрагимов, М.С.Умбетоваға жүктелсін.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған тәрбие жұмысының күнтізбедік іс-шаралар өткізудің, қоғамдық ұйымдармен, сыбайлас жемқорлыққа қарсы уәкілетті орган және өзге де органдармен өзара әрекеттестік іс-шаралар жоспары жасақталып бекітілсін.

4. «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубтары төмендегі бағытта секциялар арқылы жұмыс жүргізілуі қамтамасыз етілсін

а) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім
ә) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық
б) Мәдени- бұқаралық, іс-шаралар

5. Осы бұйрықтың орындалуын Б.А.Ибрагимов пен М.С.Умбетоваға жүктелсін.

Мектеп директоры: **Л.Н.Мырзакасымова**

«Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубы туралы Ережесі

«Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының анты:

«Адал Ұрпақ» еріктілер қатарына қабылдана отырып:

Қазақстан Республикасының патриоты болуға;

Өз отанымды, тілімді қастерлеуге;

Мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге;

Үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсетуге;

Білімге құштар болуға;

Салауатты өмір салтын ұстануға;

Абройлы, адал, әділетті болуға;

Өз бойымда сыбайлас жемқорлыққа қарсы ұстануға және оны өз достарымнан талап етуге, мәңгілік ел идеясын жүзеге асыруға. Отаныма шексіз қызмет етуге өз үлесімді қосуға салтанатты түрде ант етемін.

«Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клуб мүшелерінің құрамы болуы шарт:

-Клуб жетекшісі;

-Клуб басшысы;

-Клуб мүшелері секция жетекшілері-

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім секциясының жетекшісі
2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық секциясының жетекшісі
3. Мәдени көпшілік іс-шаралар секциясының жетекшісі болуы тиіс.
4.

«Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының логотиптері болуы тиіс:

- клубтың Туы;
- клубтың төсбелгісі;

клубтың шарфы болады

«Адал Ұрпақ» рухани, моральдық және азаматтық-патриоттық тәрбие жағдайында

1. Жалпы ережелері

Осы мектеп ортасында жемқорлыққа қарсы тұру мәдениетін, рухани-адамгершілік және азаматтық –патриоттықтық тәрбие құрамында қалыптастыру бағдарламасы (бұдан әрі Бағдарлама) тәрбиенің Концептуалдық негіздеріне, мектеп ортасында жемкорлыкка карсы тұру мәдениетін, рухани-адамгершілік және азаматтық – патриоттықтық тәрбие құрамында қалыптастыру Бағдарламасына сәйкес әзірленіп, жемқорлыққа карсы бағыттағы іс шараларын қамтыған тәрбие жұмысын жүргізу ретін анықтайды.

2.Тәрбие жұмысының мақсаты мен міндеттері

2.Осы Бағдарламаның мақсаты жоғары адамгершілікті, жауапты, талапты және әлеуметті білікті азамат пен патриот қалыптастырып дамыту.

3. Нұсқалған мақсаттарға жету үшін келесі міндеттер қойылады:

1) рухани-игіліктілік пен азаматтық- патриоттықты тәрбиелеуге бағытталған шараларды іске асыру;
2) білім алушылардың мемлекеттік үкімет институттарына сенімін арттыру;
3) білім алушылардың саяси-құқықтық білімін қалыптастыру;
4) білім алушылардың жемқорлыққа қарсы сипаттыигілікті-әдептік құндылықтарын қалыатастыру.

4.Кешенді ісшараларды өткізу үшін келесі тәрбие түрлері пайдаланылады:

1) адамгершілік тәрбиесі моральдық-әдептілікті, әр оқушының жемқорлыққа шыдамсыздығын қалыптастыруға бағытталған;
2) әлеуметтік-құқықтық тәрбие азамат пен мемлекет арасындағы қарым-қатынастың мәні туралы түсінік алуға, құқықтары мен міндеттеріне, құқықтық нормаларды сақтау қажеттігіне көз жеткізуге, жемқорлықтың қоғам үшін қауіптілігін түсінуіне бағытталған;
3) эстетикалық тәрбие мектеп оқушыларының эстетикалық ұнатынымы мен қоршаған болмысқа тілектестік және отан сүйгіштік қатынас қалыптастыруға жағдай жасайтын өнер туындыларының, әдебиеттің көркемдігін түсінушілігін дамытуға бағытталған.

3.Тәрбие жұмысын ұйымдастыру

5. Тәрбие жұмысын ұйымдастыру жалпы білім беретін бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру бағдарламаларын іске асыратын оқу ұйымдарында (бұдан әрі - жалпы білім беретін мектептер) жүзеге асырылады.

6. Тәрбие жұмысына басшылық жасау жалпы білім беретін мектептің басшылығы мен сыныпқа жетекшілік ететін педагогикалық қызметкерлерге жүктеледі.

7. Жалпы білім беретін мектептерде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға, яғни сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті көрсететін құндылықтар жүйесін сақтау және нығайтуға, оның ішінде мектеп оқушыларының заң талаптарын сақтауға ынтасын қалыптастыруға, білім және мәдени деңгейін арттыруға бағытталған іс-шаралар кешені өткізіледі.

8. Жалпы білім беретін мектептерде тәрбие жұмысын ұйымдастыруға жәрдемдесетін және қатысатан «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубтары құрылады.

9. Тәрбие жұмысының ұйымдастырушылық негізі:

1) жалпы білім беретін мектептің тәрбие жұмысының тиісті оқу жылына арналған кешенді жоспары;

2) сыныпқа жетекшілік ететін педагогикалық қызметкердің тәрбие жұмыс жоспары;

3) «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының жұмыс жоспары

болып табылады.

10. Осы бағдарламаның 9-тармағында көрсетілген жоспарлар Мектепте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру бойынша модельдік тәрбие жұмысының жоспарына сәйкес қалыптастырылады (қоса тіркелген).

11. Жоспарларда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған тәрбие жұмыстың, күнтізбелік іс-шаралар өткізудің, қоғамдық ұйымдармен, сыбайлас жемқорлыққа қарсы уәкілетті орган және өзге де мемлекеттік органдармен өзара әрекеттестіктің негізгі бағыттары көрсетілген.

12. Тәрбие жұмысын жүргізуде азаматтар, қамқоршылық кеңестер, ата-аналар комитеттері, қоғамдық бірлестіктер, сыбайлас жемқорлыққа қарсы уәкілетті орган және өзге де мемлекеттік органдар қатыса алады.

4. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубтары

13. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубтарының негізгі міндеттері мектепте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлыққа қарсы көзқарасты нығайту бойынша бастамаларды көтермелеу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы іс-шараларды ұйымдастыру болып табылады.

14. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубтары келесі секциялардан тұрады: сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім; сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық; мәдени-көпшілік іс-шаралар.

15. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім секциясы дәрістерді, «дөңгелек үстелдерді» және басқа да ағартушылық іс-шараларды ұйымдастыруға қатысады.

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық секциясы үздік бейнероликтер, суреттер, шығармалар байқаулары мен іс-шараларын ұйымдастыруға қатысады.

17. Мәдени-бұқаралық іс-шаралар секциясы акциялар, флэш-мобтарды, диалог алаңдар, қоғамдық, ардагерлер ұйымдарының, мемлекеттік органдар мен ұйымдардың өкілдерімен кездесулер және басқа да әлеуметтік-маңызды іс-шараларды ұйымдастыруға қатысады

Бекітемін
Мектеп директоры
Л.Н.Мырзақасымова

Шымкент қаласы білім беру басқармасына қарасты №136 жалпы орта білім беретін мектеп оқушыларының сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мәдениетін қалыптастыру бойынша «Адал ұрпақ» еріктілер клубының 2024-2025 оқу жылына арналған іс-шаралар жоспары

Шымкент 2024-2025ж

2024-2025 оқу жылы бойынша мектеп ортасында жемқорлыққа қарсы тұру мәдениетін қалыптастыруға арналған бағдарлама

1. Жалпы Ережелер

1. Осы мектеп ортасында жемқорлыққа қарсы тұру мәдениетін, рухани-адамгершілік және азаматтық –патриоттықтық тәрбие құрамында қалыптастыру бағдарламасы (бұдан әрі Бағдарлама) тәрбиенің Концептуалдық негіздеріне, мектеп ортасында жемқорлыққа қарсы тұру мәдениетін, рухани-адамгершілік және азаматтық –патриоттықтық тәрбие құрамында қалыптастыру Бағдарламасына сәйкес әзірленіп білім басқармасына қарасты №136 жалпы орта мектеп 5-11 сынып оқушылары үшін жемқорлыққа қарсы бағыттағы іс-шараларын қамтыған тәрбие жұмысын жүргізу ретін анықтайды.

2. Тәрбие жұмысының мақсаты мен міндеттері

2. Осы Бағдарламаның мақсаты жоғары адамгершілікті, жауапты, талапты және әлеуметті білікті азамат пен патриот қалыптастырып дамыту.

3. Нұсқалған мақсаттарға жету үшін келесі міндеттер қойылады:

1) рухани-игіліктілік пен азаматтық- патриоттықты тәрбиелеуге бағытталған шараларды іске асыру;

2) білім алушылардың мемлекеттік үкімет институттарына сенімін арттыру;

3) білім алушылардың саяси-құқықтық білімін қалыптастыру;

4) білім алушылардың жемқорлыққа қарсы сипатты игілікті-әдептік құндылықтарын қалыптастыру.

4.Кешенді іс-шараларды өткізу үшін келесі тәрбие түрлері пайдаланылады:

1) адамгершілік тәрбиесі моральдық-әдептілікті, әр оқушының жемқорлыққа шыдамсыздығын қалыптастыруға бағытталған;

2) әлеуметтік-құқықтық тәрбие азамат пен мемлекет арасындағы қарым-қатынастың мәні туралы түсінік алуға, құқықтары мен міндеттеріне, құқықтық нормаларды сақтау қажеттігіне көз жеткізуге, жемқорлықтың қоғам үшін қауіптілігін түсінуіне бағытталған;

3) эстетикалық тәрбие мектеп оқушыларының эстетикалық ұнатынымы мен қоршаған болмысқа тілектестік және отан сүйгіштік қатынас қалыптастыруға жағдай жасайтын өнер туындыларының, әдебиеттің көркемдігін түсінушілігін дамытуға бағытталған.

3. Тәрбие жұмысын ұйымдастыру

5. Тәрбиелік жұмыстар білім басқармасына қарасты №136 жалпы орта білім беретін мектебінде ұйымдастырылады.

6.Тәрбие жұмысын басқару ДТЖЖО С.М.Умбетова,П.И.Садыбекова жүктеледі.

7. Мектепте мектеп ортасында жемқорлыққа қарсы мәдениетін,мектеп оқушыларының заң талаптарын сақтауға деген ынтасын қалыптастыруға,

білім мен мәдениет деңгейлерін арттыруға бағытталған шаралар кешені өткізіледі.

8.Мектепте құрылған ерікті «Адал Ұрпақ» мектеп клубы тәрбие жұмысын ұйымдастыруға қатысып қолдау жасайды.

9. Тәрбие жұмысының ұйымдастырушылық негізі:

1)2024-2025 оқу жылына мектептің тәрбие жұмысының кешенді жоспары;

2) сыныптың тәрбие жұмыс жоспары;

3) Ерікті«Адал Ұрпақ»мектеп клубының жұмыс жоспары.

10. Осы бағдарламаның 9 тармағында қарастырылған жоспарлар мектеп ортасында жемқорлыққа қарсы мәдениет қалыптастырубойынша тәрбие жұмысы модельдік жоспарға сәйкес қалыптастырылады(қоса беріледі).

11. Жоспарда тәрбие жұмысының негізгі бағыттары, жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыруға, қоғамдық ұйымдармен, жемқорлықа қарсы әрекет жасауға өкілетті органдарымен және басқа мемлекеттік органдармен өзара әрекеттерге бағытталғанкүнтізбелік іс шаралардың өткізілуі беріледі.

12. Тәрбие жұмысын жүргізуге азаматтар және қамқорлық кеңестері, ата-аналар комитеті, қоғамдық бірлестіктер, жемқорлыққа қарсы тұруға өкілетті және басқа мемлекеттік органдар қатыса алады.

4. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубы

13. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының негізгі міндеттері болып мектеп ортасында жемқорлыққа қарсы мәдениет қалыптастыру, жемқорлыққа төзбеушілікті нығайтуға ынталыларды мадақтау, жемқорлыққа қарсы сипатты шараларға қатысу.

14. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубы келесі сипатты секциялардан тұрады: жемқорлыққа қарсы білімдер; Жемқорлыққа қарсы ақпарат пен шығармашылық; жаппай мәдениеттік шаралар.

15. Жемқорлыққа қарсы білімдер секциясы лекциялар, «дөңгелек үстелдер және басқа ағарту шараларын ұйымдастыруға қатысады .

16. Жемқорлыққа қарсы ақпарат пен шығармашылық секциясы үздік бейнероликтер, суреттер, шығармалар сайыстары мен шараларды ұйымдастыруға қатысады.

17. Жаппай мәдениеттік шаралар секциясы науқандар, флэшмобтар, диалогтік алаңдар, қоғамдық, ардагерлер ұйымдары,мемлекеттік органдар мен ұйымдардың өкілдерімен кездесулер және басқа әлеуметтік-мәнде шаралар ұйымдастыруға қатысады.

«Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубы туралы ереже

1. Ерікті «Адал Ұрпақ» мектеп клубының Негізгі мақсаттары мен міндеттері мектеп ортасында жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыру, жемқорлыққа төзбеушілікті нығайту бойынша ынталыларды мадақтау, жемқорлыққа қарсы сипатты шаралар ұйымдастыруға қатысу болып саналады.

2. **Ұжым: 1-11**сынып оқушылары.

3. **Құрылымы**

Ерікті «Адал Ұрпақ» мектеп клубы келесі сипатты секциялардан құралған:

- Жемқорлыққа қарсы білімдер;
- жемқорлыққа қарсы ақпарат пен шығармашылық;
- жаппай- мәдени іс шаралар.

3.1 Жемқорлыққа қарсы білімдер секциясы дәрістер, «дөңгелек үстелдер» және басқа да ағартушылық шараларын ұйымдастыруға қатысады.

3.2 Жемқорлыққа қарсы ақпарат пен шығармашылық секциясы үздік бейнероликтер, суреттер, шығармалар шаралары мен сайыстарын ұйымдастыруға қатысады.

3.3 Жаппай - мәдени іс шаралар секциясы науқандар, флэш-мобтар, диалог алаңдарын, қоғамдық, ардагерлер ұйымдарымен,мемлекеттік органдармен кездесулер және де басқа әлеуметтік-мәндішаралар ұйымдастыруға қатысады.

«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубы 3 секцияда жұмыс істейді.

1. Жемқорлыққа қарсы білім секциясы- дәрістер, дөңгелек үстел және басқада ағарту шараларын ұйымдастыруға қатысады;
2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық секциясы- бейнероликтер мен сурет байқауын өткізуге ұйытқы болады;
3. Мәдени –көпшілік іс-шаралар секциясы- флешмобтар дайындап қоғамдық ұйым өкілдерімен кездесулер өткізеді.

«Бекітемін»
Мектеп директорды
Л.Н.Мырзакасымова

«№136 жалпы орта білім беретін мектебі» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорыны оқушыларының сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мәдениетін қалыптастыру бойынша «Адал ұрпақ» еріктілер клубының 2023-2024 оқу жылына арналған

Іс –шаралар жоспары

№	Іс-шаралар мазмұны	Мерзімі	Қатысушылар	Жауаптылар
І бөлім Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім беруді ұйымдастыру				
1	«Адал ұрпақ» ерікті мектепішілік клубы қызметін ұйымдастыру	Қыркүйек	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер АӘД пәні мұғалімі
2	«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының жұмыс жоспарын бекіту	Қыркүйек	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер АӘД пәні мұғалімі
3	«Парасатты азамат» бұышын құру	Қыркүйек	8-10	Педагог-ұйымдастырушы Аға тәлімгер
4	Оқушылардың адамгершілігі мен құқықтық мәдениетін жоғарылатуға бағытталған тақырыптық сынып сағаттары	Қазан	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Сынып жетекшілер Аға тәлімгер
5	Құқықтық тәрбиелеуде және құқықбұзушылықтың алдын алу мәдениетін соның ішінде сыбайластық жемқорлық қалыптастырудағы отбасының ролі туралы сыныптың ата – аналар жиналысы	Қазан	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдасты Аға тәлімгер Сынып жетекшілер
ІІ бөлім Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық жұмыстар				
6	«Қоғамдық тәртіп негіздері» пікірталас практикумы	18-қараша	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Адал ұрпақ мүшелері Аға тәлімгер
7	«Адалдық жүрген жерде адамдық жүреді» адалдық	14-қараша	8-10	Сынып жетекшілер

	сағаты			
8	«Адамдық -ардың ісі» адал сағаты	27 Қараша	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Сынып жетекшілер
9	«Мемлекеттік қызмет – өмірлік ұстаным» тақырыбы бойынша мемлекеттік қызмет ардагерлерімен, мемлекеттік қызметкерлермен кездесу	15-желтоқсан	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері
10	«Адалдықты мұра еткен Ұлы Абай» адалдық сағаты	18-Қаңтар	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері Сынып жетекшілер
11	«Бүгінгі күннің талабы» дөңгелек үстел	18 ақпан	8-10	Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері
12	«Қазақстан құқықтық мемлекет» айлығы	12 наурыз	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Сынып жетекшілер
13	«Біздің таңдауымыз құқықтық мемлекет» іскерлік ойын	9-Сәуір	8-10	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері
	III бөлімі Мәдени – көпшілік іс шаралар			
14	«Адал және сатылмайтын еңбек бейнесі» атты оқушылар арасында сурет байқауы	18-Қараша	3-4	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері
15	«Мемлекеттік қызметті алу туралы» іскерлік ойын	23-Желтоқсан	5-8	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері
16	«Жемқорлыққа жол жоқ» тақырыбында суреттер көрмесі	20-Қаңтар	5-6	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері
17	Сананы, намысын, адамгершілікті, жауапкершілікті және басқаныда насихаттауға	24-Ақпан	7-11	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері

	бағытталған театрлық қойылым			Сынып жетекшілері
18	«Мемлекеттік қызмет –елдің мүддесіне адал еңбек» эссе байқауы	12 Наурыз	5-8	Қазақ тілі бірлестік мүшелері
19	«Жемқорлықпен күресу – басты міндетіміз» сынып сағаты	Наурыз	8-9	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері Сынып жетекшілері
20	«Транспарентті және есеп беретін мемлекет» бейнероликтер байқауы	21-Сәуір	7-11	ДТІЖО Педагог ұйымдастырушы Аға тәлімгер Адал ұрпақ мүшелері Сынып жетекшілері

Аға тәлімгері: **Ұ.Ы.Күденова**

Анықтама

Адал ұрпақ тәрбиелеу-қай уақытта болса да өз маңыздылығын жоғалтпаған мәселе.

Халқының мүддесін өз мүддесінен артық қоятын, адалдық, бауырмалдық, адамгершілік сынды асыл қасиеттерді бойына жинай білген тәрбиелі ұрпақ тәрбиелеу-барлығымыздың борышымыз. Болашақ ұрпағымызға тек тәрбие мен білім берумен шектеліп қана қоймай, адал еңбекқорлыққа да үйретуіміз керек. Адал еңбекқорлық-еліне адал қызмет ету және сыбайластық іс – әрекеттерден аулақ болудан тұрады. Өскелең ұрпақ сыбайлас жемқорлықтан аулақ болу үшін мектеп қабырғасынан бастап тәрбиені осы бағытта беру маңызды.

Бала мінезі, азаматтық көзқарасы ата-ана, орта, мектеп тәрбиесі арқылы қалыптасады. Рас, сәби ақ қағаздай болып дүниеге келмек. Қағазға шимайды қалай салсаң, солай түседі. Бала тәрбиесі де осыған ұқсас. Бүгінде білім беру мекемелері осы қағиданы ескеріп, оқушылар бойында әділдік, адалдық қасиеттерін қалыптастыру мақсатында жаңа жобалар жүргізуде. Осындай жобалардың бірі-ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің бастамасымен, ҚР Білім және ғылым министрлігінің, жергілікті әкімдіктердің қолдауымен мектеп оқушылары арасында сыбайлас жемқорлыққа «Мүлдем төзбеушілік» қағидатын қалыптастыру аясында республика мектептерінде «Адал ұрпақ» еріктілер клубы» жобасы жұмысын бастаған болатын. Осы жоба аясында №136 жалпы орта білім беретін мектебінде 2024-2025 оқу жылында да «Адал Ұрпақ» еріктілер клубы өз жұмысын жалғастырды. Қазіргі таңда бұл клуб мектеп оқушылары арасында нәтижелі жұмыстар атқарып келеді. Оқушыларымыздың арасында «Адал Ұрпақ» клубының жұмысына қызығушылық танытып, мүше болуға сұраныс білдірген оқушыларымыздың саны күннен-күнге артып келе жатқаны қуантарлық жағдай. Бұның өзі — клубтың нәтижелі еңбегінің бір көрінісі деп білуге болады. Қазіргі уақытта мектебіміздегі барлық 1559 оқушы «Адал Ұрпақ» клубының белсенді мүшелерінің қатарында.

Мектебіміздегі «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының құрылу **мақсаты-шәкірттерімізге** рухани адамгершілік және азаматтық-патриоттық тәрбие беру. Олардың бойында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру және сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілікті көрсететін құндылықтар жүйесін сақтау және нығайту, оқушылардың заң талаптарын сақтауға ынтасын қалыптастыру болса, **міндеті**-мектепте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлыққа қарсы көзқарасты нығайту бойынша бастамаларды көтермелеу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы іс-шараларды ұйымдастыру болып табылады. Осы мақсат-міндеттерді жүзеге асыру аясында «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының мүшелері ұйымдасқан түрде мектебімізде жүйелі түрде түрлі іс-

шаралар атқарып тұрады. Егер, жастайынан баланың санасына тазалық, жауапкершілік, патриотизм, Отанға деген сүйіспеншілік қағидаттарын сіңіретін болсақ, есейген кезде оның бойында сыбайлас жемқорлыққа қарсы иммунитет қалыптасып, саналы өмір сүруге мүмкіндігі жеткілікті болады. Шәкірттерімізді мектеп қабырғасынан осындай ізгі қасиеттерге баулитын болсақ, жемқорлық көріністеріне мүлдем төзбеушіліктің қағидаты қалыптасатын болады, демек, «Адал Ұрпақ» еріктілер клубы» да өз жұмысының нәтижесін беретіні анық.

Клуб жұмысы арқылы балаларды адамгершілігі мол, намысты азамат болуға, мемлекеттік мүлікті бүлдірмеуге, намысты азамат болуға, кісі ақысын жемеуге, ешкімнің ала жібін аттамауға тәрбиелейміз. Мемлекетіміздің болашағы саналатын мектебіміздің осындай белсенді оқушыларынан үлкен үміт күтеміз. Өз заңын құрметтеп-қастерлейтін, еліне шын берілген адал ұрпақ-Мәңгілік Елдің кепілі.

Мектеп оқушылары арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдарымен құқық бұзушылықтың алдын-алу мақсатында **«Адал және сатылмайтын еңбек бейнесі»** тақырыбымен оқушылар арасында сурет байқауы ұйымдастырылды. Барлық оқушылардың жұмысы бағаланып, жүлделі орындарға ие болған оқушыларымыз марапатталды.

Аға тәлімгер А.Е.Әкімжан

"АДАЛДЫҚ ЖҮРГЕН ЖЕРДЕ АДАМДЫҚ ЖҮРЕДІ"

Мақсаты:

Өскелең жас ұрпақтың өн бойына адалдық, парасаттылық, әділдік, сенім құндылықтарын сіңіруге және жас буынның рухани болмысын бекітіп, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыру.

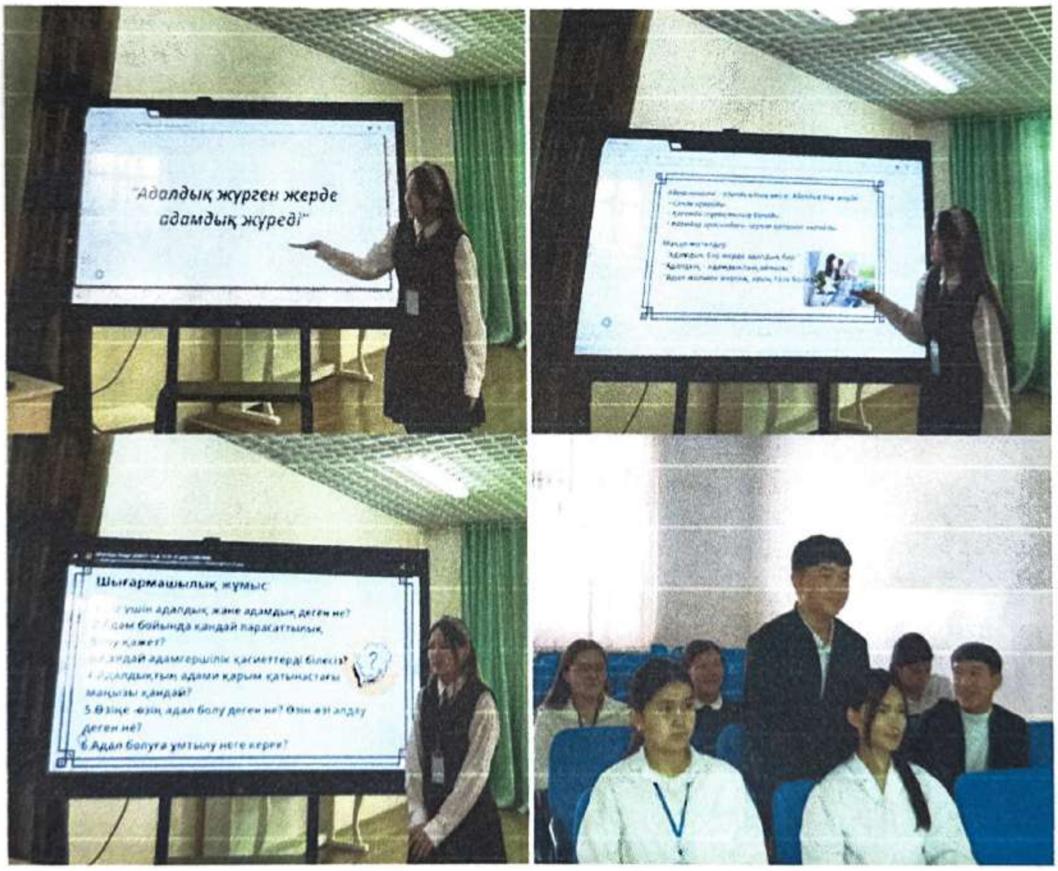

"Адолдық жүрген жерде
адомдық жүреді"

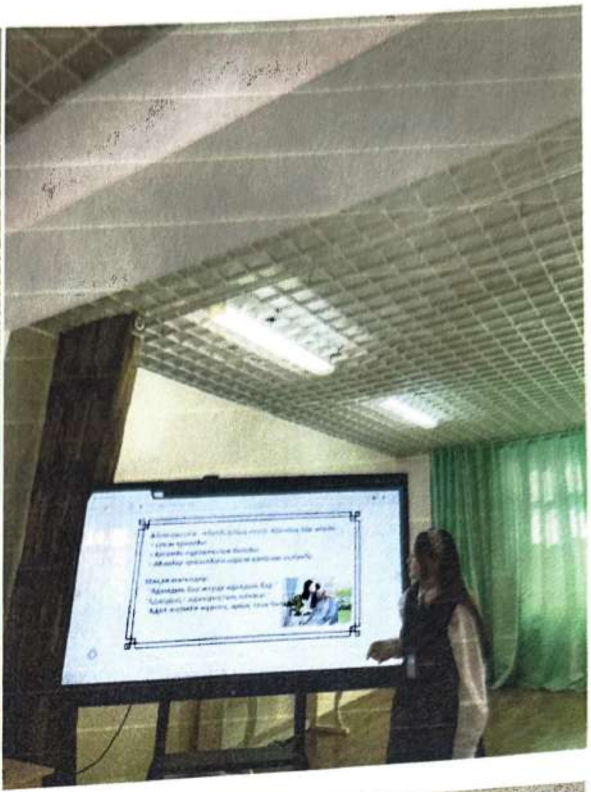

Шығармашылық жұмыс:
үшін адалдық және адамдық деген не?
Адам бойында қандай парасаттылық
қажет?
Қандай адамгершілік қасиеттерді білесіз?
Адалдықтың адами қарым-қатынастағы
маңызы қандай?
5.Өзіңе -өзің адал болу деген не? Өзін-өзі алдау
деген не?
6.Адал болуға ұмтылу неге керек?

Хаттама №1

«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының отырысы болып өтті

Қатысуға тиіс:
Қатысқаны:

Күн тәртібінде:
1.Ерікті «Адал ұрпақ» мектеп клубының жұмыс жоспарын бекіту
2. «Адалдық аумағы» мектеп бұрышын құру
3. «Адал ұрпақ» мектеп клубының қатарына өз еркімен кіруге ниет білдірген үміткерлерді қарастыру
4. «Парасатты азамат» бұрышын ұйымдастыру

Тыңдалды.

«Адал ұрпақ» ұйымының алғашқы отырысы қыркүйек айында өтті. **Бірінші мәселе бойынша** тәрбие ісінің оырнбасары «Адал ұрпақ» ұйымының жұмысы туралы мақста міндеттерімен,ережесімен және 2024-2025 оқу жылы бойынша жылдық жоспарды таныстырылып ұсынылды.

Екінші мәселе бойынша тәрбие ісі жөніндегі орынбасары сөз алып, «Адалдық аумағы» туралы мектеп бұрышын жасақтау туралы түсіндіріп өтті.

Үшінші мәселе ұйым мүшелерін бекіту туралы айтты. Ұйым төрайымы- Лесбек Жанел Нұрғазықызы, мүшелері 5-11 сынып оқушыларын бекітуге ұсынылды. Осы оқушылар жоспар бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған тәрбие жұмысына байланысты сынып сағаттары, сыныптан тыс іс-шаралар ұйымдастырып, қоғамдық ұйымдармен бірлесіп жұмыс жасауға ат салысады деп сөзін аяқтады.

Төртінші мәселе: «Парасатты Азамат» бұрышын ұйымдастыру бойынша ұйым жетекшісі аға тәлімгерсөз алды. Бұрыштың басты мақсаты- азаматтық, патриоттық тәрбие беру, кез келген адамның құқығын, бостандығын және міндетін құрметтеу, адамгершілік қасиет пен этикалық ананы қалыптастыру, жемқорлықты қабылдамау, шығармашылық қарым-қатынасты қалыптастыру үшін өте маңызды. «Парасатты Азамат» бұрышы мектеп фойесінде ілулі тұр. Бұрышта «Адал Ұрпақ» ұйымының бұйрығы, жылдық жоспары, мақсаты мен міндеттері, ұраны ілінеді деп сөзін аяқтады

Қаулы қабылданды:

1. «Адал Ұрпақ» ұйымының жоспары бекітілсін.

2. «Адал Ұрпақ» ұйымының ұйым басшысы мен мүшелерін бекіту

3. «Парасатты Азамат» бұрышын ұйымдастыру

Хаттама №2

«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының отырысы болып өтті

Қатысуға тиіс:
Қатысқаны:

Күн тәртібінде:
1.«Адалдық дүкені» туралы жарты жылдық есеп
2. Қабылданған оқушылар туралы хабарлама
3.жарты жылдық есеп беру

Тыңдалды:

Бірінші мәселе бойынша тәрбие ісі жөніндегі орынбасары сөз алды. Мектепте "Адал ұрпақ" ерікті мектеп бірлестігінің ұйымдастыруымен "Адалдық дүкені" сатушысыз дүкен өткізілді. Адалдық дүкеніне мектеп ұстаздары мен оқушыларына қажетті құралдар қойылып, дүкенге қойылған құралдарды сатып ала отырып, өз адалдығын дәлелдеу үшін адалдық кассасына құралдарда көрсетілген соманы салады және өз адалдығын дәлелдейді. Елімізде сыбайлас жемқорлықпен күрес жобаларының бірі — «-адалдық алаңы» жобасы аясында мектебімізде «Адалдық дүкені» ашылды.
«Сауда орнының басты ерекшелігі де осында, яғни сатып алушылар өзіне тек адалдық принципі бойынша қызмет көрсетті.
Мұндай жобаны жүзеге асыру оқушылардың тәрбиесі мен адалдығын арттыруға бағытталып отыр. Осылайша, бұл мекен оқушылардың әлеуметтік жауапкершілігін шыңдайтын орынға айналмақ. Сондай-ақ, «сыбайлас жемқорлыққа қарсы иммунитетті» қалыптастыруға әсер ететін нысан болып табылады.Алдағы уақытта осындай акция мектебімізде жыл бойы жалғасын табады және әртүрлі бағытта өткізіледы.
Адалдық дүкенінің мақсаты: оқушылардың бойына адалдық қабілетін қалыптастыру.

Екінші мәселе – барлық оқушыларға «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының ережесі таныстырылған. Соның нәтижесінде ерікті түрде «Адал ьұрпақ» мектеп клубына өздерінің ниеттерін білдірген оқушылардың өтініштерін ала отырып, мүшеге қабылдауға шешім қабылданды. Қабылданған оқушыларға толық қайта ұйымның ережесі, мүшелерінің міндеттері мен құқықтары таныстырылып өтті.

Үшінші мәселе – оқушыларға ұстаздарға үнемі үзілістерде сыбайлас жемқорлыққа қарсы брошюралар таратылып отырылады.

Қаулы қабылданды:

1. «Адалдық дүкені» жұмысы жандандырылсын
2. Қабылданған оқушылармен жұмыстар өткізілсін

Хаттама №3

«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының отырысы болып өтті

Қатысуға тиіс:
Қатысқаны:

Күн тәртібінде:
1.«Адал ұрпақ» ерікті мектепішілік клубы қызметін ұйымдастыру

Тыңдалды:
жалпы орта білім беретін мектебінің директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клуб жоспарына сай «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубтарын, әдетте жалпы білім беру мектеп басшылығының, сыныпқа жетекшілік ететін педагогикалық қызметкерлердің қолдауымен негізгі орта және жалпы орта білім беру бағдарламалары бойынша оқитын балалар қалыптастыратындығын, жалпы білім беретін мектебінде 2024-2025 оқу жылына «Адал Ұрпақ» ерікті клубын құру туралы бұйрық шығарылғандығын, рухани-адамгершілік және азаматтық патриоттық тәрбиелеу контексінде «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті мектеп ортасында қалыптастыру» бағдарламасын жүзеге асыру мақсатында «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубы құрылғандығын айтып өтті.

Сөйледі:
Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының жетекшісі болғандығын, «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының жұмыс жоспарын түзу мектептің аға тәлімгері , қосымша білім беру педагогы жүктелетіндігін айтып өтті.

Қабылданған шешім:

1. «Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының жылдық жұмыс жоспарлары «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті мектеп ортасында қалыптастыру» бағдарламасы негізінде жасалынып, жұмыс жандандырылсын.
2. Жұмыстың жүйелі жүргізілуін қадағалау жауапкершілігі директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары жүктелсін.

Хаттама №4
«Адал ұрпақ» ерікті мектеп клубының отырысы болып өтті

Қатысуға тиіс:
Қатысқаны:

Күн тәртібінде:
1.Адал ұрпақ клубының жұмысын қортындылау
2. Біз жемқорлыққа қарсымыз

Тыңдалды:

Бірінші мәселе бойынша кезекті отырыстың күн тәртібіндегі мәселелелермен тәрбие ісі жөніндегі орынбасары таныстырып өтті. «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубының негізгі мақсаты рухани адамгершілік және азаматтық – патриоттық тәрбиелеу. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру және сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілікті көрсететін құндылықтар жүйесін сақтау және нығайту,оқушылардың заң талаптарына сақтауға ынтасын қалыптастыру.
Осыған орай жоспар бойынша барлық іс-шаралар атқарылды. Сыныптарда сынып басшылары тағайындалды,мектепте парасатты азамат бұрышы құрылды,сыныптарда Адал ұрпақ мүшелері тағайындалды, «қоғамдық тәртіп негізі,біздің таңдауымыз заңды мемлекет » атты дөңгелек үстелдер,адал және сатылмайтын еңбек бейнесі атты сурет байқауы бастауыш сыныптар арасында өткізілді. Жауапты мұғалімдер өздеріне тиесілі іс-шараларды уақытымен өткізіп отырды.

Екінші мәселе бойынша- Біз жемқорлыққа қарсымыз баяндама Сыбайлас жемқорлықты қазір бәрі біледі. Азаматтардың басым көпшілігі сыбайлас жемқорлықтың жаман екенін біледі және одан зардап шегеді. Сыбайлас жемқорлық пен онымен күрес туралы жүздеген мақалалар, кітаптар, оқулықтар жазылды. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалар, жоспарлар, ондаған іс-шаралар әзірленіп, іс жүзінде қолданылуда; республикалық және жергілікті деңгейде заңдар қабылданды. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы түрлі комитеттер мен комиссиялар құрылды. Осының бәріне қарамастан, елімізде сыбайлас жемқорлық деңгейі төмендеп жатқан жоқ. Сыбайлас жемқорлықпен күресте биліктің жеңіліске ұшырап жатқанын айта аламыз. Мұндай жағдайларда мәселені одан әрі түсіну өте өзекті болып қала береді.

Қаулы етіледі:
1.Адал ұрпақ ерікті мектеп клубының жұмысы қанағаттанаарлық деп танылсын.
2. Баяндама есепке алынсын

ПАРА БЕРСЕҢ, ЖАЗАЛАНАСЫҢ

ANTIKOR

ПАРА БЕРУ - 15 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ МЕРЗІМГЕ БАС БОСТАНДЫҒЫНАН АЙЫРУҒА ЖАЗАЛАНАДЫ

ПАРА КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛУІ МҮМКІН:

- Ақша
- Автомобильдер
- Үйлер (пәтерлер)
- Тұрмыстық техника
- Қымбат бұйымдар
- Демалысқа жолдамалар
- Сауықтарды төлеу
- Емдеу
- Жөндеу және құрылыс жұмыстары
- Басқа да заттар және қызметтер

CALL center
1424

ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІКТЕН КЕЛЕСІ ТҰЛҒАЛАР БОСАТЫЛАДЫ:

- **Пара беру туралы өз еркімен хабарлағандар**
- **Қорқытып алу салдарынан пара бергендер**

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ АГЕНТТІГІ
(СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ҚЫЗМЕТ)

ҚҰРМЕТТІ АЗАМАТТАР!

- ақша бопсалап пара беруге мәжбүрледі ме?
- жемқорлық фактілері, оның ішінде жасалған немесе дайындалып жатқан жемқорлық құқықбұзушылық туралы сенімді ақпаратқа иесіз бе?
- кәсіпкерлік қызметке кедергі келтіре ме?

1424
НӨМІРІ БОЙЫНША СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ҚЫЗМЕТІНЕ ЖҮГІНІҢІЗ

Сыбайлас жемқорлық құқықбұзушылық фактісі туралы хабарлаған немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзгеше түрде жәрдем көрсететін адам мемлекет қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді

СЫЙАҚЫ ТӨЛЕУДІҢ НЕГІЗДЕРІ

- әкімшілік жаза қолдану туралы сот қаулысының заңды күшіне енуі
- айыптау үкімінің заңды күшіне енуі

БІРЖОЛҒЫ АҚШАЛАЙ СЫЙАҚЫНЫҢ МӨЛШЕРІ

- сыбайлас жемқорлық құқықбұзушылықтар туралы әкімшілік істер бойынша – 30 АЕК
- онша ауыр емес сыбайлас жемқорлық қылмыстық істер бойынша – 40 АЕК
- ауырлығы орташа сыбайлас жемқорлық қылмыстық істер бойынша – 50 АЕК
- ауыр сыбайлас жемқорлық қылмыстық істер бойынша – 70 АЕК
- аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмыстық істер бойынша – 100 АЕК

Пара немесе келтірілген залал сомасы немесе ұсынылған жеңілдіктер немесе көрсетілген қызметтер құны 1000 АЕК-тен асатын болса, біржолғы ақшалай сыйақы көрсетілетін соманың 10 % құрайды, бірақ 4000 АЕК-тен аспайды

ANTIKOR

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ АГЕНТТІГІ

1424 ANTIKOR

CALL-ОРТАЛЫҚ

Анықтама

07.04.2025ж

«Дені сау ұрпақ елдің болашағы» тақырыбында клуб мүшелерінің ұйымдастыруымен челлендж

07.04.2025ж мектебімізде «Адал ұрпақ» клубының белсенділерінің ұйымдастыруымен мектебімізде 7-9 сынып оқушылары арасында ***«Дені сау ұрпақ болашағы» тақырыбында челлендж ұйымдастырылды.***

Мақсаты: Оқушыларға салауатты өмір салтының маңызын түсіндіру, жеке бас гигиенасын сақтау, дұрыс тамақтану, дене белсенділігі мен зиянды әдеттерден аулақ болу арқылы дені сау ұрпақ тәрбиелеудің ел болашағы үшін маңызды екенін ұғындыру.

Дайындаған, тәлімгер: Әкімжан Ақмаржан Ергешбайқызы

“Дені сау ұрпақ елдің болашағы”

TRIOT
FUNCTIONAL
POSSIBLE
STUDY
NATION

"Адал ұрпақ" ерікті мектеп клубының мақсат-міндеті

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет;

Мөлдір және ашық оқу орны;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тетіктерді ендіру арқылы оқу сапасын арттыру;

Білім беру саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама;

Ақпараттық қолдау;

Білім саласының барлық субъектісінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы сауаттылығын көтеру;

Білім саласы субъектілерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқын өсіру;

Оқушыларды сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жетекшілеріне айналдыру.

2024-2025 оқу жылы

Бекітемін
Мектеп директоры
Л.Н.Мырзакасымова

«№136 жалпы орта білім беретін орта мектебі» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны 2015-2025 оқу жылында жүргізілетін Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы мен 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясын іске асыруға арналған іс-шаралар жоспары

№	Іс-шаралар	Мерзімі	Жауапты
1	Қазақстан Республикасының «Білім туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңдарының, Шымкент қаласы бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің 2021–2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат тұжырымдамасын және іс-шаралар жоспарын бекіту.	Қыркүйек	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары Умбетова М. Садыбекова П.
2	Мектеп фоесіне Білім басқармасының Call center 39–49–26 телефон сенім телефоны (27-12-98) сенім жәшігін орналастыру ,түскен арыз-шағымдарды тіркеу кітапшасын арнау.	Қыркүйек	Педагог-психолог А.Базарбаева А.Жоланова
3	Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңын, 12-бабын, 13-бабын, 14-бабын, 15-бабын, 16-бабын түсіндіру жұмыстары.	Қазан	Құқық пәні мұғалімі М.Джунисов
4	Мектеп туралы себепсіз кез-келген мерекелік іс-шаралардан оқушылар мен ата-аналардан заңсыз ақша жинауға қатаң түрде тыйым салу бағытында ата-аналармен түсіндіру жұмыстарын жүргізу.	Қазан	Мектеп әкімшілігі, Қамқоршылық кеңесінің төрағасы Ж.Жанбұршын
5	Мекеменің қажеттілігі үшін заңсыз ақша жинауға тыйым салу мәселесі бойынша педагогтар ұжымымен және ата-аналар арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізу.	Өз кезеңінде	Мектеп әкімшілігі, Қамқоршылық кеңесінің төрағасы Ж.Жанбұршын

6	Бірлестіктердің қатысуымен ай сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы жиналыстар ұйымдастыру.	Тоқсан сайын	Құқық пәні мұғалімі М.Джунисов
7	Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес» Заң бағыттары мектеп ұжымына және оқушыларға таныстыру.	Тоқсан сайын	Сынып жетекшілер
8	Жасөспірімдер арасында құқық бұзушылық пен қылмыстың алдын алу мақсатында «Адал құқық» тақырыбында ашық сабақ өткізу.	Өз кезеңінде	Аға тәлімгер А.Әкімжан
9	Мектеп оқушылары арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларымен құқық бұзушылықтың алдын алу тәсілдері жөнінде тәрбие сағаттарын өткізу.	Ай сайын	Аға тәлімгер А.Әкімжан, Сынып жетекшілер

ДТЖЖО М.С.Умбетова
П.И.Садыбекова

«№136 жалпы орта мектебі» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны ата-аналарының қатысуымен өткізілген жиналыстың

ХАТТАМАСЫ

2024 жылғы қыркүйек
Қатысқандар -1864 ата-ана

Шымкент қаласы

Күн тәртібінде: «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес – баршамызға ортақ іс» тақырыбында баяндама тыңдау

Тыңдалды:

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары М.Умбетова ҚР «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңын басшылыққа ала отырып, әлемді жайлап отырған сыбайлас жемқорлықпен күресу әрбір азаматтың парызы екендігін, Қазақстан өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында ұлтты қауіпсіздік пен қоғамдық тұрақтылыққа төнген қатер ретінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі жалпыұлттық кешенді бағдарламаны дәйекті түрде жүзеге асырудың қажеттігін айтып , сыбайлас жемқорлық қоғамның барлық мүшелеріне, онымен күресу жалпы барша халықтың борышы екенін атап көрсетті.

Сөз алған: Л.Н.Мырзаксымова- мектеп директоры

Сонымен қатар мектепте сынып жетекшілерге оқушылардан ақша жинауға да қатаң түрде тыйым салынғаны айтылды.Шығарылған бұйрыққа әр мұғалім жауапкершілікпен қарауға ескерту берілді.Ата-аналар комитеті мен сынып жетекшілер бұйрықпен қол қою арқылы таныстырылатын болды.

Шешім:

1. Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары М.Умбетованың «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес – баршамызға ортақ іс» тақырыбындағы баяндамасы «қанағаттанарлық» деп танылсын.

2 Мектепте заңсыз ақша жинау фактісі анықталған жағдайда тікелей мектеп басшысына немесе сенім жәшігіне,телефонына хабарлансын.

Хатшы ____________ М.Данакабаева

2024-2025 оқу жылы

№136 жалпы орта білім беретін шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық кәсіпорынының «Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуы» туралы

Хаттама

Өткізілген күн:03.09.2024 Өткізілген орны: Акт залы
Қатысқандар:Педагогикалық ұжымы -180
Жиналыс төрағасы: Л.Н.Мырзакасымова
Күн тәртібінде:

«ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы»заңын басшылыңа ала отырып Сыбайлас жемқорлықсебептерін туындауына алдын алу шаралары бойынша жұмыстарды кушейту жұмыстарын жүргізу сонымен қатар құқықтық сауаттылықты арттыру,заң талаптарын түсіндіру мақсатында жиналыстар өткізіп кең ауқымда жүргізілуі керектігін айтты.

Ата аналардан заңсыз ақша қаражатын жинауға тиым салу туралы бұйрықпен таныстыру.

1.Сонымен қатар Ата аналардан заңсыз ақша қаражатын жинауға тиым салу туралы бұйрықпен таныстырды.Ата аналардан сынып , мектеп тазалығын сақтауға және жөндеу жұмыстарына құрал жабдықтар мен жихазды сатып алуға мектеп аттестациясын өткізуге педагогикалық ұжымға сыйлықтарға мерекелерге қарсы іс шаралар өткізуге және басқаларға ақша жинауға туралы қатаң тиым салып,педагогикалық ұжым және ата аналар комитеті мүшелері арасында мектептің сыныптың қажеттілігі үшін заңсыз ақша жинау туралы айтылды.

Шешім:

Сыбайлас жемқорлық індет екені айтылып, бірлесе жұмыс жасалсын.

Жиналыс төрағасы: Л.Н.Мырзакасымова

Хатшы: Г.Т.Исакова

2024-2025 оқу жылы

№136 жалпы орта білім беретін шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық кәсіпорынының «Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуы» туралы

Хаттама

Өткізілген күн:12.01.2024 Өткізілген орны: Акт залы

Қатысқандар:Педагогикалық ұжымы -178

Жиналыс төрағасы: Л.Н.Мырзакасымова

Күн тәртібінде: «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мәселелері туралы»

«Сыбйлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл туралы»2015 жылғы 10 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 10- бабына, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбйлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл агенттігі бекіткен Сыбйлас жемқорлыққа қарсы стандартымен таныстырды. Сыбйлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеу міндеттерімен ұжыммен толық таныстырылып баяндама оқылды.

Мектп басшысы 4-11 бітіруші сыныптар арасында ата аналрдан сыйлыққа ақша жинау,мектепте ақша жинау заңсыз әрекеттерге жол бермеу керектігін айтты.

Шешім: Адалдықты сақтай отырып, жұмыс атқарылсын.

Жиналыс төрағасы: Л.Н.Мырзакасымова

Хатшы: Г.Т.Исакова

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОҚУ –АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ

«№136 жалпы орта білім беретін мектебі» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны

Тақырыбы: СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ДЕГЕН НЕ?

Шымкент 2024-2025 оқу жылы

«Сыбайлас жемқорлық деген не?»

Мақсаты: «Сыбайлас жемқорлық» деген ұғымды түсіндіріп, артық төлеп жағдайлары жайлы түстік қалыптастыр.

Міндеттері:

-Оқушылардың құқық сілімнігіру, құқықықтық білім әр адамн ісі екенін ұғындыру;

-Өз көзқарастарыңды айтып, дүниетанымдардың кенету.

-Оз мемлекетіне жауыпкершіліпен карау зане адилдикке тарбиелеу.

Қатысушылар: 5-ұл

Ұзақтығы: 45 мин

Соңып сағатының барысы:

I.Uyimdastyru kezeni:

– Сыбайлас-жемқорлық деген емес пе? *(оқушылардың пікірлері тындалада)*

II. Қызығушылығын ояту. Ойын – Ыстық орындық.

Ойынның шарты: Or toptan 4 balls kezekpen шығады, бұл окушыларға кукук турали 10 сурак койылада. Кімде-кім барлық 10 суракқа 5 минут жауып берсе, сол оқушы жеңгеге жетеді.

Мұғалім:

-ойын унады ма?

- бұл қолайсыз ба?

-ойын кезинде оздеринди калай сезиндер?

- неге бұл оқушы ойында қалды?

-ол емес пе?

III.Кіріспе сөз. Өтінемін, алайық.

«Сыбайлас жемқорлық» деген «параға сатып алу», «пара», «corruptio» деген латын сөзін алып, аңықтауға болады.

Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаев Озин «Қазақстан әлеміндегі басқосу жас ханым кабинеті 50 елдің қатарына қосылу стратегиясы, Қазақстан Өз Дамуындағы Жан серпіліс Жасау Қарсан ында» атты халыққа жолдауында ұлттық қауіпсіздік пен қоғамды қорғауға тырысады nindegi zhalpyult Қосымша ақпарат алу үшін кассир багдарламаны басыңыз, хабарласыңыз коғамның барлық мүшелеріне, сондықтан жемқорлықпен күрес жалпы барша халықтын борышы екен атап корсетти. ҚР «Сыбайлас-жемқорлықпен күрес туралы» Заңы сыбайлас-жемқорлыққа келе жатқанда оныктама береді. Ол: «...мәмлекеттік ақылшыларды орындайтын адамдар, сондай-ақ соларға тенелген адамдар, оздерінің лауазымды күзеттерінің жане name bailanysty mkmkinshilikti nemes quzareterin baska skaša paydalanyp muliktik payda alu štik qïrïsïlïlïğı -ақ жек занда тулғалармен атал тышқан Жайлылықты және артықшылыкты оларға заңсыз береге уыс адамдарды парамен сатып алу».

Сыбайлас жемқорлық – мемлекеттік құрылыстардың экономика аясында қылмысты құрылымдармен бит қайнасуы, сондай-ақ мемлекеттегі лауазымды адамдардың, қоғамдық жаңа саясаты қайраткерлердің сатылы Гыштығы, парақорлығы. Өзінің қызмет көрсететін мәртебесі мін өкілдерікТЕРІ, оттык жане озге де beikyzmettik muddeler ushin payalanu zholymen zheke igilikterdi alu korinis tabady.

ҚР Қылмыстћ козінін қызметтікТЕРДі ТЕРИС РАЙДАЛАНУ *(228-бап)*, коммерциялық сатып алу *(231-бап)* , *қызмет өткіздігі ТЕРіс поидлавану (307-бап)* , немес қызметтік okilettikti asyra payalanu *(308-bap)* , abaluku *(308-bap)* , abaluk. қылмыстық жалғандық жасау *(314-бап)* туралы лауазымдық қылмыс қалыпты ең алдымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес қалыпты жағдай көбірек табиладалар. Қазақстан сондай-ақ сыбайлас жемқорлық үшін қылмыстық, тарттық , әкімшілік жауапкершілікт реттейтін арна нормативті - қуықтық актілер де қабылданды. Оларға «Мемлекеттік қызмет туралы» *(1995)* жеңе «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» *(1998 ж.)* ҚР зандары жатыр. Sonymen katar , аралар салаттар ынтымақтастық туралы халықаралық актілер де бар .

4. «Кім тапқыр?» \ Адамгершілік, әділеттілік туралы мақал-мәтелдердің жалғасын табу керек\.

1.Адамгершілік болмай,
Әділдік болмас.
2.Адамн яты бетинде,
Адамгершілік ниетінде.
3.Шөлге құдық қазған бір сауап,
эзенге көпір салған бір сауап,
Жолға ағаш еккен бір сауап.
4.Адалдық - ардың иси.
5. Шындық жоқ жерде сұмдық көп.
6.Адамның әдебиеті шыншылдығында.
7.Ақихат сөзде алалық жоқ.
8.Әділ айтқан женер.
9.Әділдікке жығылмайтын адам жоқ.
10.Әкімін әділ болмаса жұрт бұзылады,
Саудан әділ болмас нарық бұзылады.

5. Сыбайлас жемқорлық туралы бейнеролик көрсеті.

Аралар бейнеролықты көрген кезде қандай сезімде болындар?
Video tags адамдардың әрекеті дурыс па?

6. Сұрақтар бойынша сұрақ-жауап:

1. Қашан қабылдандыға арналған «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы»? *(02.07.1998 ж.)*
2. «Сыбайлас-жемқорлық» деген емес пе? *(«Сыбайлас – жемқорлық» деген «параға сатып алу», «пара» ретінде, «corruptio» деген латын сөзін алған, анақтауға мүмкіндік берді.)*
3.Құуқық деген емес пе? *(мәмлекет орынтқан және оның күшімен қорғалатын, жалпыға бірдей қоғамдық қатынастарды реттейтін тартып ержелерінің (нормалардың) жинағы).*
4.Заң деген емес пе? *(мемлекеттін ен жоғарғы басқарушы органның шығарған, қабылдаған ен жоғары куши бар норматик кесім. Барлық зңдар зңа тәуелді норматик кесімдерді Конституциямен бірге йкес болуын заңның үстемдігі дейді.)*
5.Қылмыстық Көдекстин 366-бабының бірлігінде көрсеткен адамға бурын жасаған заңды әрекеттері *(үріншіздігі)* үшін сомасы құны ейл ық есептік көрсеткіштен аспайтын болса қылмыстық жауыпкершілікке? *(2 айлық есеп)*
6. Мен дегенимозды қабылдаймын ба? *(Қандай да бір коммерциялық келістімге келу үшін немесе жеке пайдасы үшін жасылған ынталандыру немесе марапаттау.)*
7.Сыбайлас жемқорлық қылмыстарды жасағаны үшін қандай жаупкершілік көздеген? *" с. Мәселен, Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодекстері)*
8.Халықаралық сыбайлас жемқорлыққа қарсы күн кашан жарияланды? *(2003 - 9.12.)*

9. Қашан қабылданатын «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс кімыл туралы»? (*18.11.2015 өмір сүрген)*
10.БҰҰ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес Шарттары кашан қабылданды? *(31.10.2003)*
Дәйексөз: «Тілек ағасы» \оқушылар оздерінің телектерін стикерге жазып жіберді\.
Мүмкіндігінше тезірек, мүмкіндігінше тезірек қауіпсіз жағында екеніңізді ескертіңіз.
Сағата аяқталды ұлы.